

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת שמיני

הרי שנגזרה גזירה על כל בני אהרן שימותו ולא רק על נדב ואביהוא, אלא שעל ידי תפילה עושה מחצה הציל אותם, ובזה יש לבאר שלכך נאמרה פרשה זו של הקמת המשכן בלשון 'ויהי', לרמוז, שאפילו גזירות קשות וקשיים העוברים על האדם שנרמזו בלשון 'ויהי', על ידי שמחת הקמת המשכן ובית המקדש אפשר למתקם ולבטלם ולהעבירם מן העולם.

שולחנו של אדם מכפר עמ' צט

יכול האדם לקיים תורה ומצוות - אך להיות נבל ברשות התורה

הייטב בעיני ה'. (י ט)

אין די לאדם, בדבר זה עצמו מה שהולך בדרכי התורה הקדושה, כיון שיכול אדם לקיים כל תרי"ג מצוות, וללמוד התורה הקדושה, ומכל מקום עדיין הוא נבל ברשות התורה, והיינו שהליכתו הוא שלא על פי התורה הקדושה ורצון השם יתברך, כמו שמבאר הרמב"ן על הפסוק "קדושים תהיו"..

ענין לשון "ויהי" שהוזכר בעת בניית המשכן
ויהי ביום השמיני. (ט א)

ובזה ניתן לבאר מאמר הכתוב ביום כלות משה את המשכן דכתיב התם "ויהי ביום השמיני", והנה כלל הוא בידינו [מגילה י.] שאין "ויהי" אלא לשון צער וצריך להתבונן מפני מה בעת כלות משה להקים את המשכן, שביום זה היה שמחה כיום שנבראו בו שמים וארץ, נאמר לשון ויהי שאינו אלא לשון צער, ולא לשון והיה שהוא לשון שמחה.

ועל דרך אחד י"ל בזה, על פי מה דאיתא בחז"ל "ויקרא צו ין" תפלה עשתה מחצה ממי אתה למד מאהרן שבתחלה נגזרה גזירה עליו שנאמר (דברים ט) 'ובאהרן התאנף ה' מאד להשמידו', אמר רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי: אין השמדה אלא כילוי בנים, כמד"א [עמוס ב] 'ואשמיד פרוי ממעל ושרשיו מתחת', כיון שהתפלל משה עליו נמנעה ממנו חצי הגזירה, מתו שנים ונשתיירו שנים, הדא הוא דכתיב [ויקרא ח] 'קח את אהרן ואת בניו אתו', ע"כ.

והופך עצמו בכך לתם וישר, היינו אדם טוב וישר ורך, וכך בכל עשיותיו יקדש שם שמים, ויעשה נחת רוח להשם יתברך.

תורת ה' תמימה עמ' ד

אכילת עופות ובהמות טמאות - מכניס באדם מדותיהם הרעות

וְאֵת אֱלֹהֵי תִשְׁקָצוּ מִן הָעוֹף לֹא יֵאָכְלוּ שְׂקֵץ הֵם וְגו'. (יא יג)

ויש להסביר הדברים, מדוע דווקא בתאוות האכילה, בזה משתרש הרע בקרבו ממש, ולא בעבירות אחרות רח"ל. ומוכח הדבר: שאכילה היא הגורמת יותר משאר עבירות, וצריך עיון בזה מדוע שונה הוא משאר העבירות.

ונראה לבאר הדבר, דהנה מה שנאסר אכילת עופות ובהמות טמאות, כתב הרמב"ן [ויקרא יא יג]: "שכל עוף הדורס לעולם טמא, כי התורה הרחיקתהו מפני שדמו מחומם לאכזריותו ושחור וגס, ומוליד המרירה השרופה השחרחרת, ונותן אכזריות בלב. וכו'. והנה טעם האיסור בעופות, מפני אכזריות תולדותם, והבהמות יתכן שיהיו כן, מפני שאין בבעלי הגרה והפרסה השסועה דורס, והשאר כולם יטרופו". עכ"ל.

והיינו: שעל כן אסרה התורה הקדושה לבני ישראל לאכול בהמות וחיות לא כשרים, מפני שיש בהם מדות אכזריות ומגונות, שישנם רק בבהמות וחיות טמאות, ועוברים באכילה לאדם. וביאור דבריו: מכיוון שעל ידי אכילה מקיים גופו, וכידוע שכל דבר אכילה נכנסת לתוך גופו, ומפתחת

הרי שאפשר להיות נבל ברשות התורה, גם אם מקיימים כל התרי"ג המצוות, שאפשר ללכת שלא על פי התורה הקדושה ורצון הקב"ה. אף שאינו עובר בפירושו על לא תעשה או עשה, ואינו עושה איסור לכאורה, שעם כל זאת אינו הולך בדרך התורה.

ומקרא מלא דיבר הכתוב [תהלים מ ט]: "לעשות רצונך אלוקי חפצתי".." וזהו שאמר אהרן הכהן: "הייטב בעיני ה'". וכתב על זה בסה"ק יסוד העבודה [ח"ב פ"ט אות כד], וזל"ק: "ונמצא שהם עשו על פי התורה דכתיב ועשית הישר והטוב בעיני ה', ומצוה זאת היא תכלית התורה ומעשים טובים. וכמו שמצינו גבי אהרן הכהן שהשיב למשה: אם אכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה', הרי שזה עיקר שורש עבודתו היתה שייטב עניינו לפני ה' כו', והדבר הזה היטב בעיני משה כו', אשר מזה נראה שכל עבודתו לנחת רוח הוא לפני ה'". עכ"ל"ק.

אף בעניינים שבין אדם לחבירו - צריך לנהוג לפני משורת הדין ואין המכוון דווקא בעניינים שבין אדם למקום, אלא גם בעניינים שבין אדם לחברו, שהם חמורים כידוע הרבה יותר, דלא די בזה שלא גוזל ולא גונב, אלא צריך האדם לנהוג לפני משורת הדין לרצון חבירו... .

הרי שיסוד התורה הקדושה מרומז: ב'ועשית הישר והטוב'. ועניינו הוא: שיהא נקרא בכל עניין "תם וישר". והיינו, שכל עשיותיו יהיו לפני משורת הדין, כי בזה נעשה האדם ישר בקיום מצות לפני משורת הדין ובהידור בזה, אצל בני אדם,

מעשה. שנאמר 'טוב מראה עינים מהלך נפש'." ע"כ.

כי לבד ממעלת שמירת עיניו, כמאמר הנביא [ישעיה לג טו-יז]: "ועוצם עיניו מראות ברע: הוא מרומים ישכן מצדות סלעים משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים: מלך ביפיו תחזינה עיניך תראינה ארץ מרחקים". ומלבד התקדשותו על ידי עצימת עיניו, בבחינת [ויקרא יא מד]: "והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני". עוד זאת תחשב לו שמירת עיניו בהתגברות ומלחמה כנגד יצרו המסיתו, לסיגופים בקושי ובעינוי גדול. כי קשה שבירת התאוות, כיסורים היותר גדולים שבעולם, ולפיכך היא מכפרת. ובפרט בזמן הזה, בו חודרות טומאת העולם ותאוותיו אל כל אחד ואחד להתאוות להם, רב כוחם של עינויים אלו, לכפרת עוונות.

הקושי שבמאמץ לשמירת נקיון המוח ממחשבות רעות, על ידי ריכוז המחשבה בדברים שבקדושה, גירוש מחשבות טמאות ורעות, מאמץ למלא את המוח במחשבות טובות, ובפרט מחשבות טובות על בני ישראל. נחשבים ללא ספק ליסורים המכפרים עליו, אם מקבלם לכפרת עוונות. וראויים הם קשיים אלה לכפר כפי שהיו יסורים נוראים, עינויים ועגמת נפש מכפרים בזמנים קודמים, כמבואר מן הגמרא בערכין. ויהי רצון שיהיה אלה לנו לכפרה בביאת גואל צדק במהרה דידן, בחסד ורחמים. ויבער הרע מן העולם ומבני אדם, ונוכל לעבוד השם יתברך, בהרחבת הדעת ומנוחת הנפש.

שולחנו של אדם מכפר עמו' קעה

ומקיימת חוזקו של האדם. ואם כן, על ידי אכילת דברים אכזריים - מכניס בגופו מידות אכזריות שטבועים בכשר טרף וטמא.

וכמו שהבאנו משולחן ערוך [יור"ד סימן ס], שאפילו בהמה טהורה שאכלה כל ימיה דברים אסורים בהנאה נאסרת. והוא משום שכל התפתחותה ומהותה מאיסורים, ולכן נהפכת להיות כמו מה שאכלה, ונהפכת לדבר האסור. עכ"פ רואים מה יכול להיגרם על ידי אכילה - שייהפך מטהור לטמא.

שולחנו של אדם מכפר, פתיחה עמו' יט

יסורי שבירת התאוה חשובים במקום תעניות וסיגופים

וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי. (יא מד)

כי אמנם כבר נתבאר דברי הבעל שם טוב הקדוש, ודברי זקני בסה"ק תולדות אדם בשם קדמונים, כי צום, עינויים, ויסורים לכפרת התשובה, מעשה תענועים המה, ועצת הסטרא אחרא להחליש איש ישראל מעבודת ה' בדורותינו החלושים ממילא, ולפיכך אין לעשותם.

אולם, מותר ואף ראוי, לענות עצמו גופו ונפשו במניעת תאוות העולם, החודרות בלב כל אחד ואחד. כגון המונע עינוי מלהסתכל בנשים, בדורנו הפרוץ בו יוצאות נשים בפריצות. וההסתכלות בנשים גרוע יותר מגופה של עבירה, כמאמר הגמרא יומא [עד:]: "אמר רבי זירא, מאי קרא 'טוב מראה עינים מהלך נפש'. אמר ריש לקיש, טוב מראה עינים באשה, יותר מגופו של

תורת רבוה"ק

בשבוע זה נכנס אל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א אברך צעיר להתברך אחר חתונתו, ואדמו"ר שליט"א שאלו היכן הוא לומד, האברך השיב כי הוא לומד בבריסק, אמר לו אדמו"ר שליט"א: וועסטו לערנגן גוט, וואעסטו אהבן גוטע קינדער". תלמד טוב ויהיו לך ילדים טובים.

וַיִּשָּׂא אֶהָרֶן אֶת יָדוֹ אֶל הָעַם וַיְבָרְכֵם. (ט כב)

כתב מרן חלקת יהושע זי"ע (דף לג): "וישא אהרן את ידיו אל העם, ויברכם [ויקרא ט כב]. - על פי אמרי דודי וזצללה"ה ממעזריטש: 'דבר אל בני ישראל ויסעו' [שמות יד טו], שצדיק אמת כל מעשיו תורה ותפלה. וזה: 'מה תצעק אלי', שאין אתה צריך להתפלל, כי אם אתה 'דבר אל בני ישראל', בדיבור בלבד יכול אתה לפעול. וזה מרומז: 'וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם', בנשיאות ידיו לבד, היה ברכה ותפלה עבור ישראל.

וְאֵת שְׁעֵיר הַחֲטָאִת דָּרַשׁ דָּרַשׁ מֹשֶׁה וּגּו' וַיִּקְצַף עַל אֱלֻעָזָר וְעַל אִיתָמָר בְּנֵי אֶהָרֶן, מִדּוּעַ לֹא אָכַלְתֶּם אֶת הַחֲטָאִת בְּמִקּוֹם הַקֹּדֶשׁ וּגּו'. (י טז-יז)

שמעתי בשם הה"ק ר' שרגא יאיר שליט"א מביאלעברזיג (בעל ארון עדות), רמז נאה ונפלא על זה בפסוק "מ'דוע ל'א א'כלתם א'ת ה'חטאת ב'מקום ה'קודש" - ראשי תיבות "מלא אהבה". שהיה רק מראה קצף אבל בלבו היה מלא אהבה עליהם. (ספר ארך אפים על ענייני כעס, שי"ל בהסכמת הרה"ק רבי נתן דוד משידלובצא בן הארון עדות, ומרן החלקת יהושע ולהיבלח"ט אדמו"ר שליט"א הורו לבחורים ללומדו ולהיעזר בדבריו כדי להילחם ולעקור מהם את מידת הכעס)

וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו. (י כ)

פעם שבת מרן הרה"ק רבי נתן דוד משידלובצא זצ"ל בצל הגה"ק רבי חיים מצאנז זצ"ל. כשנתבקש בעת עריכת השולחן לומר תורה על שולחנו של הרה"ק מצאנז זצ"ל, סירב בטענה "באתי לכאן כחסיד ולא כרבי, ואיני ראוי לומר תורה על שולחנו של הרבי", לאחר הפצרות מרובות מהרה"ק מצאנז פתח הרה"ק משידלובצא זי"ע את פיו בחכמה ואמר על הפסוק "וישמע משה וייטב בעיניו" - משה רבינו היה רגיל להשמיע תמיד לאחרים את דבר ה', והפעם שמע הוא מאהרן ולמד הוא מאחרים, ודבר זה מצא חן בעיניו על כן נאמר "וישמע משה" - וייטב בעיניו" כלומר הוטב בעיניו לשמוע מאחרים. ובדבריו החכמים יצא ידי שניהם...

